

MOWA DUCHOWNA
 przy zgromadzeniu znacznych Obywatelów
 Xięstwa Kurlandzkiego,
 Y Magistratu zebranego Jakóbsztackiego:
NA SZCZĘSLIWE URODZENIE
 Najjaśniejszego Xiążęcia Imci
P I O T R A I I.

Następcy y Naslednika Xięstw
 Kurlandyi, Semigallij, Sagan, &c.
 w Kościele XX. Bazyljanów Jakóbsztackich

4. Marca 1787.

przez jednego Kapłana tegoż Zakonu
 miana.

SERMO SPIRITUALIS
 IN CONCURSU INSIGNIUM PERSONARUM PRINCIPATUS CURLANDIÆ,
 AC MAGISTRATUS JACOBSTATENSIS:
 IN AUSPICATISSIMAM NATIVITATEM
 SERENISSIMI PRINCIPIS
P E T R I I.
 DOMINI HÆREDITARIJ, AC SUCCESSORIS DUCATUUM

CURLANDIÆ, SEMIGALLIÆ, SAGAN &c.
 IN BASILICA JACOBIPOLENSI PATRUM BASILIANORUM
 AB UNO EJUSDEM ORDINIS SACERDOTE PUBLICO
 DIE 4. MARTI ANNO 1787 HABITUS,
 EX POLONICA IN LATINAM LINGUAM TRANSLATUS,

Tak równie Xiąże przywodzi do dowodu
 Quoniam lumen hinc venit benignus
 Bonitas quippe est tibi innata:
 Non hoc peioris culmine insigne
 Ut libellus nostris extet tibi
 W znaczeniu wieloletniej
 Quam extolvere iungitur omnino
 Prælo: Clementi, Amato Domino.

W zakladzie owziew tego
 Alf. si obides mavis Dux effarctus
 Bierz Xiąże serca
 Pro recepto datus corda recta
 Unicus nobis inest hic effarctus
 Et my przed Bogem y mozem przed
 By imie Twoje
 Ut Dominus T us longevus devesca:
 Hunc Curandis possides nunum
 By Xiąże
 Et ne a nolcat in tevis terminum.

Sic appretatur demissim

Monasterium Jacobipolense
 Patrum Basilianorum

WÓJNA
XII
Y Magistra
NA SZCZESLIWE URODZENIE
P I O T R A I I

Oto ja posyłam Anioła mego. Math. II. versu 10.

Niech będzie pochwalony y uwielbiony Jezus Chrystus, równy z Oycem y z Duchem Świętym; Jedyny w naturze, troisty w Osobach Bóg. Niech mu będzie niekończona chwała y cześć, od wszystkich nas zgromadzonych na to święte miejsce, chwały y uszanowania Wielkiego Boga istotne, y od wszelkiego widzialnego w dniach naszych rozumnego stworzenia. Za co szczególnie spytacie się Panowie moi mnie? Oto bo On jako Bóg mocny y prawdziwy, tak w mocy y w prawdzie uszczęśliwia darami swojemi tych, którzy się Go boją! — Jakoż O był Izraela z mocy Egypckiej Filistyńskiej, Assyryjskiej, Babilońskiej, y innych wybawicielem. — On ludu swojego na puszczach w łaknieniu y pragnieniu sam Jeden był wszechmocnym, y opatrzny żywicielem. — Słowem On wszystkich ufających w nim, był odwiecznie, y jest dziś Pocieszycielem: według słów Proroka mówiącego. *In Domino confido, et nihil mihi deerit.* —

Smutne nas Panowie moi niedawno tklawiły wieści, że Xięstwo nasze przezacone Kurlandzkie, nayszczęśliwizym, y najsłodszy zaszczycone Panowaniem N. Xcia Imci Piotra I. Pana Naszego Mił. równo z Jego rządu skończoną epoką, zazdrośną w postronnych wzbudzi emulacją: słusznie wy Panowie moi

Thema. Ecce ego mitto Angelum meum. Math. II. versu 10.

Laudemus, et glorificemus Jesum Christum *AA.* Comparem Patri, et Spiritui Sancto, Unicum in Natura, et Trinum in Personis Deum! Laudemus inquam Jesum, cujus verba sunt: *Ecce mitto Angelum.* Glorificemus Altissimum Deum, et effundamus Ipsimet soli laudem, cultumque omnes nos hic congregati in hunc divinissimum locum, gloriae et reverentiae Magni Dei, essentialem: imò laudent illum, et benedicant omnes visibiles in cursu dierum nostrorum rationabiles creaturae. — Ex quo fonte? et pro qua speciali gratia obstupefactis ego vobis ingero hanc extraordinariam benedictionem Altissimi? In me mora non erit ulla. — Ecce! quia Ille Altissimus, quia Deus potens et verus, sic in potentia et veritate ditat caelestibus donis hos, qui timent Eum. — Ille quippe Altissimus verus et potens, exemit populum suum electum Israél, de manu Pharaonis, Philistin, Assyrii, Babylonis, et aliorum inimicorum ejus. — Ille inquam huncce populum dilectum in siti et esurie multoties satiabat. — Ille ut brevi concludam, omnes confidentes in Illum ab aëvis consolabatur, et nunc non desinit consolari! juxta Prophetam dicentem: *In Domino confido, et nihil mihi deerit.*

Tristes nos nuper *AA.* mirum in modum affligebant nuntij, quia praecclarus Ducatus Curlandiae, felicissimo insignitus Dominiō Serenissimi Principis Petri I. Domini Clementissimi, insimul ac cum Ejus finito vitae pretiosae et Dominij curriculo, invidam gignet

ani-

moi, sprawiedliwie wy szlachetne Magistraty, my zaś Duchowni y z ludem poziomym, koniecznie a nieustannie do wszechmocney Boga naszego odzywaliśmy się Prawicy: *Rorate Caeli desuper, et nubes pluant Justum, aperiatur terra, et germinet Salvatorem Curlandiae.* Wszak podobnie niegdyś Egipt ten przywłaszczył Józefowi tytuł — Aż oto Miłosierdzie Boskie okazało się nad trwożliwym stanem Kurlandyi, kiedy nam zesłało Anioła; Jakiegoż prosił Anioła? Oto Anioła w ciele ludzkim widzialnego, Człowieka wysoce Urodzonego, od poddanych tak dawno z utęśnieniem oczekiwanego. N. Xcia Imci Piotra II. Xięstw Kurlandyi, Semigallii, Sagan Pana, Następce, y Salvatora, któryby Przezacne Imie Wielkich Oyców swoich uwiecznił, N. Xiężnę Imé Dorotę Matkę swoję a Panią Miłościwą Naszą z nieplodności wywiązał, a owszem sławą potomną płodności zaszczycił. Nas wreszcie lud poddany, y do N. Xięcia Oyca swego Wielkomysłnego y słodko rządzącego wiernie przywiązany uszczęśliwił. Oto jest troiste źródło szacunku Narodzonego Xiążęcia. — Oto jest troisty powód, czyli pobudka radości powszechney; którą my uroczystując: nie innemu poświęćmy celowi, jak tylko na wylanie nayprzód nayżywszych dziękczynień Bogu y Jego Opatrzności, od którego, y której wszelkie dobro wypływa, y początek swóy bierze. — Ze w Ofobie Narodzonego Nowo Anioła, to jest Xięcia Imci Nowego przywróciła też dziwna Opatrzność N. Panu naszemu słodko nad nami dziś Panującemu, nadzieję utrzymania sławy panowania swego w Kurlandzkim y Semigalskim Xięstwie w naypotomniejszy wieków przeciagi. Ze N. Xiężney Imci Pani Naszey Dom Starożytny, z chwałą zaleconych płodnością Domów, y Dam urówniła. — Ze Nas sławych słowem z obojętności wszelkiej y przesądów ludzkich wyrwała. —

Ale większa y obfitsza radość Twoja być musi z Nowego Xięcia N. Xiężę Panie nasz Miłościwy gdziekolwiek Cię losy Twoje trzymają, a Boska Ręka piastruje, że Prace, dzieła, y trudy życia Twojego sławie Imienia nieśmiertelney poświęcone, w Ofobie doczekanego Naydroższego Syna uwiecznionemi zostaną. Wszak ile poddanych mieć będzie N. Xiężę Nowy a Następca Twóy, tyle języ-

ków

animadversionem: digné vos Domini, justé vos Nobiles Magistratus, nos tandem cum plebejo grege Spirituales omnino Omnipotentem Altissimi exorabamus dexteram, incessanter clamantes: *Rorate Caeli desuper, et nubes pluant Justum, aperiatur terra et germinet Salvatorem Curlandiae!* — Non latet vos AA. quoniam hunc directissimum titulum appropriavit Josepho Patriarchæ gens Ægyptiaca — Et ecce!

Apparuerunt misericordiae Altissimi in terra nostra, supratremem statum Curlandiae! Ecce miserunt nobis Angelum! qualem porro Angelum? Angelum in humana specie visibilem, Hominem Serenissimam Profapiam ortum, a subditis tam avidè expectatum! Serenissimum quippe *Neo-natum Principem Petrum II.* Ducatum Curlandiae Semigalliae, Sagan Dominum Hæreditarium, Successorem, & Salvatorem. — *Qui* Clarissimum et dulcissimum *Nomen Patrum* suorum æviternum faceret. — *Qui* Serenissimam *Principissam Dorotheam* Genitricem suam, Dominam Nostram Clementissimam è sterilitate liberaret, ac famam, gloriave posteritè Generantium decoraret. — *Qui* deniquè nos fideles subditos, Serenissimo *Principi* Genitori Suo Magnanimo, ac suaviter Gubernanti addictos, bearet! — Ecce trinos faventibus Superis AA. affectos nos judico fontes pretiositatis *Neo-nati Principis.* — Ecce trinæ elabuntur rationes communis lætitiæ. — Quam nos solennissimè celebrantes, non in alium devovamus amplexum, quam in sincerrimas gratiarum actiones Altissimo, et ejus Dexterrimæ Providentiæ, à Quo et à Qua omnia bona procedunt, et suam originem carpunt — Quoniam in missione *Neo-nati Angeli*, idque *Principis* Serenissimi Novi, miranda hæcce Providentia, Clementissimo *Domino Nostro* feliciter Gubernanti, renovavit spem vituræ Gloriæ Domini sui, in Ducatibus Hæreditariis Curlandiae, Semigalliae, Sagan, ad posterrima ævorum spatia — Quoniam *Serenissimæ Principissæ Domine* Clementissimæ Antiquissimam Domum, omnibus insignibus Styrpibus, ac fecundis *Principissis* adæquavit — Verumnè longius orationem evagari patiar, finem dicendi dicam: Quoniam nosmetipsos prætimeutes adversa, ex illorum præcipite vindicavit.

Quinimò

ków y ust, do uniesmiertelnienia dzieł Twoich szacownych w nayciągleyfzey potomności. — Bierz ten ogłos Narodzin Syna, z tą słodką satysfakcyą y nadgrodą: która się Pracom y staraniom Twoim na uszczęśliwienie ludułożonym należy. —

A my Panowie moi, y szlachetny Magistracie do tey świątnicy Pańskiej, tu dziś przykładnie zebrany, y my Duchowni, zewszystkim ludem, w zakładzie wierności y czułości od nas N. N. Xiążętom Panom Naszym Miłościwym powinney, gorące holdownych serc w niebo wylewaymy offiary, tak za szczęliwość dni N. N. Xiążąt Panów słodko nam dziś Panujących, jako y za los Nowo-Narodzonego Xięcia, Przyszłego Pana Naszego; Xiążęta dziś Panujący, aby w pasmie dni, dzieł, prac, y starań swoich Niebieskie odbierali błogosławieństwo: N. Xięcia Nowo-Urodzonego, aby Ręka Boska, na łonie Opieki swojej piasztowała, żywiła, wpomagala, zastępowała, y uszczęśliwiała, aż do rozrodzenia Imienia wliczbę Pokolenia Jakubowego. — W tych chęciach y życzeniach, spiewaymy chwałę Naywyższemu y Łaskawemu Bogu, Iż nam uczynił wielkie rzeczy Ten, który mocen jest, y święte Imie Jego. *Quia fecit Magna, Qui potens est, et Sanctum Nomen Ejus. Amen.* —

Quinimò, amplior *Te*, et abundantior absquè dubio sequitur lætitia Serenissime *Princeps Domine Nostre* Clementissime, undequaquè versaris, aut undequaquè *Te* sortes *Tuæ* declinant! *Quem* manus Divinissima portet et protegat — Quoniam sudores, curæ, et Gesta vitæ *Tuæ* pretiosæ, gloriæ ac honori *Nominis* immortalis consecrata, in dono *Neo-nati Filii* æviterna fient. Quippe quotquot subditorum colla Serenissimus *Neo-natus Princeps* et Successor hæreditabit, tot videbis linguas et ora decantantia ac prædicantia immortalia Gesta *Tua*! — Sume igitur Serenissime *Princeps Domine* Clementissime hanc suavissimam denuntiationem nativitatis *Neo-nati Filii*, in æquivalentia illius jucundæ satisfactionis ac mercedis, quæ laboribus, curis, et vigilantijs *Tuis* stupendis in lucrum populi erogatis, debentur.

Vos autem *AA.* et præsertim Vos Nobiles Oppidi hujus et Magistratûs Cives, in hæc Sancta Sanctorum gloriosè hodie congregati, Nos denique Spirituales cum gremio plebis unum sentientes, in evictionem ac indubitantiam fidelitatis nostræ Serenissimis *Principibus Dominis* Clementissimis debitæ, fervida ad Cælos intendamus vota, jam prosperitatem longævorum dierum Serenissimis *Principibus Dominis* Clementissimis, jam sortem auspiciatissimam *Neo-nati Principis* exorantes: Quatenus Serenissimi *Principes Domini* moderni Clementissimi, in protractione dierum ac Gestorum suorum, Divinum assequantur auxilium, et benedictionem. — *Neo-natum Principem*, in spem imperij genitum, Quatenus Superna Manus in sinu Vigilantiæ portet, nutriat, adjuvet, defendat, et beet, ad Progeniem *Clarissimi Nominis*, in numerum generationis, ac Familiæ *Jacobi Patriarchæ*.

In tantis votis et appreciationibus, cantemus unanimi ore, ac corde laudem Altissimo: *Quid fecit nobis magna Qui Potens est: et Sanctum Nomen Ejus. Amen.*

